

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Češko-nemška sprava.

To pereče in ves državni stroj zadržujoče vprašanje je baje prišlo v ugodnejši štadij. Prag, zaprav se je pokazala že pri zadnjem državnem zbornem zasedanju le češka prizanesljivost in popustljivost napram občinam državnim potrebam; opustili so Čehi obstrukcijo ter mirno sodelovali za državne in vladne koristi. Seveda bi bilo pričakovati od vlade in Nemcev, ki vedno povdarjajo, da so „državo vzdržujoči element“, da bi izkazali Čehom za njihovo požrtvovalnost tudi primerno zahvalo s protipopustljivostjo in strpljivostjo.

Toda vlada in Nemci so računali drugače. Ker so Čehi mahoma utihnili, dasi jim še vedno ni odvzeta krivica, ki jim jo je zadala vlada za Körberjevega ministrstva z odpravo jezikovnih naredb, mislili so v nasprotnem taboru, da so se Čehi ali naveličali boja ali so uvideli njegovo brezuspešnost, — z eno besedo, da so vrgli puško v koruzo.

Zato pa je bilo v tem času opazovati še večjo nemško oholost in predrznost in še bolj odurno pristopnost vlade. Naenkrat pa se je razglasilo, da Čehi še nikakor niso obupani niti utrjeni, temuč, da so prepustili le svojevoljno premirje državi v korist, da pa hočejo temhujše udariti v jeseni, ako se jih pravično ne zadovolji.

Vsakdo mora priznati Čehom, da so spretni bojovníki. Mirno pričakajo vladno zadrego, a potem pa stopijo pred njo s svojim „ali — ali!“

V takih škripcih bo vlada jeseni, ko bo skrajni čas, rešiti nagodbo z Ogrsko. In ravno na to priliko že sedaj Čehi kažejo, češ, da so dosti dolgo se udinjali brezplačno vladi, sedaj pa se jim ne ljubi več delati le za državne potrebe, od katerih sami nimajo ničesar.

Krivico pa bi delal Čehom, kdor bi jih dolžil trmoglavosti, kakor to delajo Nemci. Sedaj, ko imajo Čehi takorekoč v rokah vladno in nemške vladne pristaje, vihtijo še vedno belo zastavo.

Poslanec Fort je pri jezikovni debati v češkem deželnem zboru nedavno izjavil, da Čehom ne manjka dobre volje za spravljivost ter bi se moralo doseči potrebno sporazumljenje obeh narodnosti, ako bi bila le na obeh straneh resna volja in nekaj popustljivosti. Do take popustljivosti na obeh straneh pa bi moralo priti, ako bi se pomislilo na finančno stanje v državi in deželi.

Te izjave se je seveda razveselila vlada ter najbrže neposredno provzročila, da se je tudi nemški poslanec Bärnreither bavil v češkem deželnem zboru s to zadevo. Rotil je — seveda le Čehi — naj bi svoje narodnostne zahteve odpeljali na stransko prago, da bo tako glavna proga prosta gospodarskim zadevam, predvsem nagodbi z Ogrsko.

Seveda bi bilo ugodno Nemcem, posebno pa še vladi, ako bi se Čehi zopet udali takemu „patriotičnemu“ klicu, odstranili svoje opravljene zahteve, da bi parlament mirno tekel po glavni progi, da bi se ozdravila vlada vseh zateg, sklenila nagodbo, potem pa zopet pustila Čehi — lastni usodi.

Iz vsega se vidi, da je že sedaj zadrega velika, ki jo zamorejo Čehi vsak čas provzročiti. Vidi se pa tudi brezprimerna nemška nesramnost. Ravno ta poslanec Bärnreither, ki bi je sedaj plat zvona na spravo in patrijotično samozatajevanje, je gospodaril lani naravnost sovražno spravi, oziroma zoper vsakako pogajanje s Čehi, zato pa lahko sedaj Čehi obrnejo sulico in izrabijo priliko.

Boj proti alkoholu.

Alkoholizem je utemeljen ponajveč v nezdravih socijalnih razmerah. So še drugi vzroki, ki uplivajo na njegovo razširjanje, a beda in uboštva sta glavna činitelja, ki sta povzročila, da se je alkoholizem po nekaterih krajih tako razširil. Pijemo tudi mnogo iz navade, a največ takrat, če smo žalostni, da pozabimo na svoje križe in težave.

Boj proti alkoholu se je začel že v davnih časih; že svetopisemski proroki so rohnili proti pijančevanju. V sedanjem stoletju se je tudi v Evropi začelo mogočno gibanje zoper razširjanje tega strupa. Osnovale so se mnogo društev zmernih ljudi, ki pa niso imela zaželjenega uspeha, ker se niso zavedala, da je alkoholizem največ posledica socijalne bede ter da ni trajnega zboljšanja na tem polju brez socijalne reforme. Tudi v naši državi se je že gledalo na to, da se alkoholizem ne razširja. Lani se je vršil na Dunaju mednarodni kongres, in na tem kongresu je ministrski predsednik navajal vzroke razširjanju alkohola in povedal tudi več sredstev, kako bi se temu v okoliščini prišlo. Na tem kongresu so bile po svojih odposlancih zastopane vse važnejše države, kar nam priča, da so vlade začele spoznavati nevarnost, ki preti narodom od alkohola, ter da so državni pripravljeni, storiti kaj pozitivnega proti tej bolezni človeške družbe.

Na omenjenem kongresu je avstrijski minister za uk in bogočastje poročal, da je l. 1898 v enem samem industrijskem okraju potrošilo 25.000 prebivalcev dva milijona kron za alkohol, torej vsaka oseba povprečno 80 kron. V celi Avstriji se je leta 1900 izpilo opojnih pijač za 1600 milijonov kron. Na Češkem je bilo zadnja leta 25 tisoč policiji znanih pijancev, na katere smemo računati 75 tisoč otrok, ki so zaradi strasti svojih roditeljev izpostavljeni največji duševni in telesni bedi. Na Dunaju pije polovico šolskih otrok. To je strašno, kajti baš mladina do 16. leta naj bi ne poznala alkohola. Naučni minister je rekel, da se v Avstriji polovica blaznih rekrutira iz bivših alkoholikov; istotako je pripisati 60—80% surovih zločinov in 30—40% samomorov akutnemu zastrupljenju po alkoholu.

Nesreča pijančevanja se prenaša na potomstvo. Učenjak Bournwille je poročal, da so našli pri 1000 bebcih 471krat kronični alkoholizem očeta, 84krat matere, a v 65 slučajih sta bila pijanca oče in mati. Tudi božjast otrok je navadna posledica pijančevanja roditeljev.

Na Finskem so prepovedale vse kmetske občine, to je dva milijona ljudi, prodajanje in kupovanje vina, piva in različnega žganja; vedno je prepovedala tudi vasko pridelovanje

alkohola. Taisto zahteva vedno naraščajoča stranka tudi v mestih. Na Finskem je tedaj dejanski odpravljena vsa beda, ki jo je povzročal alkohol med dvema milj. ljudmi. Odpravljene pa še niso tudi tam vladajoče slabe družabne razmere. Finsko ljudstvo je spoznalo, da mu alkohol sesa mozek iz telesa in denar iz žepa, zato je z vsjo svojo moralno silo odpravilo alkohol in s tem veliko uboštva in bede, ki si jo je zakrivilo samo.

V boju proti alkoholizmu prednjači Rusija, ki je uvedla monopol na žganje; isti ji nese 350 milijonov rubljev dobička, od katerega porablja en del v svrhe društev proti alkoholizmu. Vsled monopola na žganje, se je na Ruskem vsekakor zmanjšalo pijančevanje. Zlasti zapiranje žganjarij ob nedeljah je zelo koristno. Da ima monopol dobre posledice, dokazujejo tudi zapiski ruskih sodišč in ječ.

Zlasti blagonsno deluje l. 1883 v Kasselu ustanovljeno društvo proti zlorabi opojnih pijač. Isto stoji na stališču, da je opravičen le boj proti nezmernemu pitju, ter dela zlasti na to, da se zboljšajo družabne razmere, ki sedaj silijo delavca in kmeta, da iščeta tolažbe v alkoholu.

Nobena beda in nevarnost ne zahteva danes tako silno, da jo odpravimo, kot pijančevanje in pitje sploh; kajti nesreče, ki nastanejo valed alkohola prehajajo kot dedščina od staršev na otroke in otrok otroke. Beda, ki jo povzroča alkohol v kakršni si bodi obliki, se ne da nikdar več popraviti. Ko bi tudi pri nas prepovedali in že enkrat pričeli bojevati odločen boj zoper alkohol v vseh oblikah, ki nam nič ne koristi temveč samo škoduje! Zloraba alkohola je kar najbolj obsojati; poginili so že celi narodi, ki so se udali tej strasti. Tudi nam je v veliko pogubo razširjanje alkoholizma, rodovi se slabe, prebivalci se redčijo ravno zato, ker se vsled alkohola tako ne množi prebivalstvo.

Celjske in štajarske novice.

(Cesarjev god) se je slavil v Celju samo s slovesno sv. mašo včeraj ob poldevetih. Maše so se udeležili zastopniki javnih uradov. Na cesarsko-kraljevih in cerkvenih poslopjih so bile razobešene cesarske zastave. Celjski Nemci so čutili potrebo tudi ta dan izzivati Slovence ter so na višini nad mestnim parkom izobesili frankfurcarco.

(Kaj vse se v Celju ne konfiscira?) „D. Wacht“ piše o grofici Chotek, soprogi avstrijskega prestolonaslednika: „Mi nočemo grofico Chotek za cesarico in mi si je ne bomo dali vsiliti od nikogar! Mi vemo, da bi imeli v njej grobokopa naše narodnosti in mi ne bomo norci, da bi si dali vrv okoli vratu. Gospa grofica si bo torej, če bo hotela sedeti na prestolu, ga morala naročiti od mizarja za svojo privatno potrebo ali pa bo morala potrkati kje drugje, če je kaj praznega. Z Avstrijo ni nič! Mi vas nočemo, madame!“ Kot je lahko vsak razvidel, je to veliko razžaljenje enega člana naše cesarske rodbine. To je naravnost gorostasno, kaj vse sme ta list pisati, ne da bi ga državni pravnik zaplenil. To je že zloraba tiskovne slobode, katere je ta list deležen.

(Redko slavlje.) Naš velezaslužni starosta celjske duhovščine, visokočastiti gospod šolski svetnik Ivan Krušič, je slavil dne 16. avgusta t. l. petindvajsetletnico, odkar je postal konzistorijalni svetnik. Vrlemu možu-vzoru, koji je prebil letos hudo bolezen, želimo najboljšega zdravja, tako, da mu bomo mogli čestitati še k zlatemu in bisernemu slavlju duhovnega svetništva. — Na mnoga leta!

(Za narodne obrtnike.) V večjem, živahnem trgu v Spod. Štajarju se ponuja prilika enemu dobremu narodnemu peku, za naseliti se in bodočnost si osigurati. S pekarijo je zvezana tudi žganjarija in eventuelno kramarija. Razun tega najde dober kruh tudi eden mizar in čevljar v ravno tem trgu. Pojasnilo daje „Slovensko obrtno in trgovsko društvo“ v Celju, kamor naj se reflektantje obrnejo. Drugi slovenski listi se prosijo za ponatis tega.

(Celje — „Moderna Sodoma.“) K notici pod tem imenom v števil. 63 našega lista popravljamo, da trgovka, katera ima svojo trgovino v „Narodnem domu“ ne daje natančnih pojasnil v dotični zadevi, temveč, da se je ta trgovka, katera stanuje ravno v isti hiši, kjer se je stvar godila, sicer preganjanega dekleta zavzela in jej dala prenočišče, — daljnih pojasnil pa nobenih ne daje, kajti jej ta zadeva nič mar ni in se sploh s tujimi rečmi ne peča. Ona se v „Narodnem domu“ peča le s svojo trgovino.

(Osebnosti.) Realni profesor v Gradcu, g. Ivan Papež je šel v pokoj in dobil tem povodom naslov šolskega svetnika.

(Osebnosti.) G. Fran Roš, pomožni uradnik pri okrajnem glavarstvu v Kranju je imenovan o. kr. viadnim kancelistom v Celju.

(Nova ustanova.) Vseučiliški prof. g. dr. Simon Šubic v Gradcu je založil 40 000 K za ustanovo, katera je namenjena ubogim dijakom iz njegovega rojstnega kraja poljske doline na Kranjskem.

(Učiteljska služba.) Razpisana je služba učitelja voditelja na novoustanovljeni enorazrednici pri Sv. Kancijanu okraj Laško. Prošnje do 6. septembra t. l. na krajni šolski svet Jurkloster. Enonadstropno šolsko poslopje je novo in stoji tik okrajne ceste Laško-Jurkloster-Sevnica, blizu razborske podružnice sv. Kancijana. K šoli spada velik vrt.

(Učiteljska vest.) Na javni, v tretjem krajnem razredu se nahajajoči ljudski šoli v Dobovi je popolniti mesto nadučitelja. Prošnje do 10. septembra t. l. na krajni šolski svet.

(Umrl je) g. Josip Svetl dne 15. t. m. V zadnji številki smo poročali, kako se je ponesrečil. Bil je nemškega mišljenja, a Slovencem osebno prijazen. N. v m. p. Pred tremi leti ubil se je tudi oče, ko je padel izpod strehe.

(Občinske volitve v Petrovčah) so se vršile v teku preteklega meseca in so bili dosednji občinski zastopniki zopet enoglasno izvoljeni. To je gotovo lep dokaz zaupanja volilcev do dosedanjih občinskih zastopnikov, kateri so z občinskim premoženjem izvrstno gospodarili in petrovško občino v vsakem oziru častno zastopali. Občina Petrovče je ena tistih občin celjskega okraja, ki imajo najnižje doklade in slovi petrovška občina v narodnem oziru kot edna prvih v Savinski dolini. — Pri volitvi občinskega predstojništva pa je že tretjič županom izvoljen vrli domoljub g. Antón Koren, mež stare slovenske korenine, za občinske svetovalce pa so bili izvoljeni gg. Franc E. Fridrich, Jakob Rotar, stari grof Jurij Salm, Jurij Planinšek in Ant. Vizjak. Živel zavedni Petrovčani!

(Veselica v prid „Dijaškemu domu“ v Smartnem v Rožni dolini) obnesla se je preteklo nedeljo še dokaj dobro. Ljudstva privrelo je od vseh strani, da ni bilo dobiti več prostora. Zabava razvila se je v pravo veselje, ko nakrat začne padati dež in tako marsikoga prežene iz slavnostnega prostora. Društva, kakor posamezni spolnili so svojo dolžnost, le škoda, da je vreme užitek skvarilo. Daljše poročilo pričakujemo.

(Iz Dobrne.) V nedeljo, dne 24. avgusta t. l. ob pol 4. uri popoldne priredi tukajšnje „Bralno društvo“ veliko cesarsko slavnost. V sporedu je petje, slavn govori in gled. igr. „Kmet Herod“ in „Jeza nad petelinom“. Dobrna je v narodnem oziru ena najbolj procvitajočih narodnih posto-

jank celjske okolice, ob enem pa tudi v veliki nevarnosti, da jo preplavijo vode pruskega morja. V odgovor protidomovinskemu in protiverskemu stremljenju hoče „Bralno društvo“, v katerem je zbran cvet narodnih prebivalcev dobrnskih, javno in glasno pokazati, da na Dobrni še niso tla zrela za tajne nakane prusakov. Z ozirom na to, da se posebej vabila ne bodo razpošiljala, vabi odbor „Bral. društva“ vse zavedne okoličane dobrnske k najobilnejši udeležbi. Vstopnina 20 vin., sedeži 40 vin. Odbor „Bral. društva“.

(Umrl je) dne 15. t. m. v kopališču Topolšica pri Šošanju g. dvorni svetnik Avgust Tauber pl. Taubenberg. Truplo so prepeljali v Gradec.

(Nova šifra pri Gornjem gradu.) Na večkratno moledovanje in pritiskanje dobili smo vendar od danes t. j. 16. avgusta t. l. naprej deželnega pismonošca, ki bo hodil in prenašal poštne reči vsak ponedeljek, sredo, četrtek, petek in soboto. Nabiralnika se obesita v tej občini dva in sicer eden pri Jernejevcu in eden pri spodnjem Slugu. Zopet korak naprej!

(Kopališka vest.) V cesar Franc Jožefovo kopališče na Laško je do 11. t. m. prišlo 245 strank s 625 osebami.

(Planinska kočja na Lisci.) Dne 21. avgusta t. l. otvori se planinska kočja na Lisci pri Zidanem mostu. Kar mogoče se bode poskrbelo za dušo in telo. Nikakor pa ne odsvetujemo kaj boljšega seboj vzeti. Pot je zaznamovana od Zidanegamostu čez Loko in Razbor na vrh do bajte, enako tudi od Sevnice čez „Krakovo“. V koči se dobi vse najpotrebnejše, kakor tudi ležišča za 30 oseb. Od Zidanegamosta vodi cesta čez „Selo“ pod vrhom Lisce (600 m visoko), odkoder je le še pičlo uro hoda do kočje. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Gad je pičil) v Anžah pri Rajhenburgu neko dekle, ki je nato v treh urah umrlo.

(Iz Konjic.) Zaradi nepričakovanih zaprek se je preločila veselica v prid „Dijaškemu domu“ v Celju na nedeljo, dne 14. septembra t. l. Vrše se velike priprave. Za koncert so odbrani sami veliki moški zbori in vsled tega prosimo p. n. gg. pevce, da blagovolijo mnogoštevilno javiti svoje sodelovanje; sekirice se pošljejo takoj po prijavi. Prosimo slavna društva, da blagovolijo spopolniti spored s samostojnimi točkami, bodisi pevske ali drugimi in naj naznanijo to vsaj do prvega septembra t. l. Natančnejši spored se objavi pravočasno; za izvrstno postrežbo in vsestransko zabavo bo preskrbljeno. Dopisi pošiljajo se naj „Slov. pevskemu društvu“ v Konjicah.

Pripravljalni odbor.

(300 letnica.) Letos mine 300 let, odkar je bila cerkev sv. Uršule nad Slovenjim Gradcem po škofu Tomažu Hrenu blagoslovljena. Cerkev je podružnica staroslavne nadžupnije Starotrske in stoji 1700 m nad morjem.

(Utonil je) v Dravi blizu Krčovine pri Ptuj 41 letni vdovec J. Petelinšek. Zašel je v premočen tok; trupla dolgo niso našli.

(Samomor.) Pri Sv. Jurju ob Ščavnici se je obesila gostilničarka Terezija Vavpotič. Stori la je to baje v obupu; sicer je bila dobrega srca.

(Nesreča.) Dne 13. t. m. se je igralo več solarjev pri žagi stavbenega mojstra Kiffmanna v Reki pri Hočah. Solar Fr. Pehar je pri tem padel tako nesrečno na neko deblo, da je še isti večer umrl.

(Za pogorelce v Podovi pri Mariboru) nabirajo darove vsled grozne katastrofe. Dozdaj so darovali usmiljeni ljudje 200 K, ki so se razdelile med pogorelce.

(Ogenj.) Dne 3. t. m. je pogorelo gospodarsko poslopje in kovačnica kovača Amon v Marija Brezji pri Mariboru. Ognjegasci so bili takoj na licu mesta ter zabranili, da se ni vnela blizu stoječe hiša.

(Na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru) se je zaključilo šolsko leto dne 13. avg. Koncem šolskega leta je bilo 38 učencev, po narodnosti 31 Slovencev, 6 Nemcev in 1 Hrvat. 29 jih je posestniških sinov, 7 uradniških, 1 obrtnikov in 1 učiteljev sin. Obdarovani so bili štirje Slovenci. Šola je popolnoma v nemških rokah, še celo iz Pruskega imajo ednega učitelja. Zato tudi šola nima pravega pomena za Spod. Štajar; v zavodu vlada tolika nestrpnost, da Slovenci v svojem materinem jeziku niti govoriti ne smejo.

(Sekanje tolarjev.) Iz Maribora se poroča: Nekateri ljudje so začeli pridno izdajati stare tolarje po 2 gl., ker so tako veliki, kot sedanjí petkronski. Kdor ga prinese na o. kr. davčni urad, mu ga preseka jo na dva dela.

(Smrt na kolesu.) Pri vasi Heiligenkreutz na Zg. Štajarskem je zadela srčna kap delavca J. Dvornikoviča, ko se je ravno vozil na kolesu. Padel je raz kolo mrtev na tla.

(Hudo neurje) so imeli v soboto popoldne okrog Gradca. V Spod. Andritzju je toča vse pobila in pobelila polja kakor sneg po zimi. Pri Gradcu je ubila strela dve osebi.

(Štajarski nemški učitelji) si žele zastopnika v deželnem zboru. Učiteljski zaupni shod v Gradcu je naročil posebnemu odboru petih članov, naj pri ljudski stranki izposluje mandat v mestnem okraju Judenburg Knittelfeld.

(Učni tečaj za čebeloreje.) Vsled odloka o. kr. deželnega šolskega sveta se bo pri društvu za štajarsko čebelorejo v Gradcu obdržaval tudi letos učni tečaj in sicer od 13. do 17. septembra 1902. Kdor se ga bo udeležil, naj to naznani društvenemu tajniku Fr. Zenkerju, Merangasse 3. Gradec.

Druge slovenske novice.

(„Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev“) je zborovala dne 15. t. m. v Trstu. Zborovanja se je udeležilo kakih 400 učiteljev in učiteljic iz vseh slovanskih pokrajin. Na tem zborovanju je učiteljstvo določalo svoje stališče glede vseh zadev, ki so v zvezi z šolo in učiteljstvom. Seja delegacije „Zveze učiteljskih društev“ se je vršila v čitalnici v Trstu. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je bilo lani v „Zvezi“ 1566 članov.

(Shod nepolitičnih društev.) Slovenska krščansko-socijalna zveza v Ljubljani skliče na dan 7. in 8. septembra t. l. v Ljubljano velik shod, na kateri vabi vsa slovenska nepolitična društva. Namen shoda je osredotočiti in okrepiti organizacijo slovenskih nepolitičnih društev.

(C. kr. kmetijska družba kranjska) razpošilja sledeči razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole v Ljubljani: Meseca oktobra se otvori peti tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom oč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu, i. t. d. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 — 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in trinavačne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi prikrbijo v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj). Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo: 1.) dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru o. kr. kme-

tijake družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklica, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi pro silke iz drugih dežel.

(Na paši je umrl) v nedeljo zjutraj nek 83letni pastir v Iški pod Krimom zraven Ljubljane. Hotel je zavrniti živino, a padel je, pri tem se pretresel in vsled slabosti umrl.

(Ogenj.) V četrtek je v Gotni vasi pri Novem mestu pogoril kozolec posestnika J. Žafran. V kozolcu je bilo polno žita in mrve. Zažgali so otroci. Škode je 3000 kron.

(Toča) je pobila dne 9. t. m. po vaseh okoli Kočevske Reke na Dolenjskem. Škode je okrog 30.000 kron.

(Krvavo maščevanje.) Dne 9. t. m. sta pripeljala dva orožnika morilca svoje žene Frana Tančiča v Idrijo v zapor. Napadel jo je z diletom in umoril v onem trenutku, ko je pri njej zasačil zapeljivca.

(Duhovnik utonil.) 31letni pater Oton Rössler iz Št. Pavla na Koroškem je utonil. V mraku je padel na potu domov v vodo.

(Umrli je) v Gorici dr. Nikolaj Tonkli, bivši deželni poslanec. Bil je brat dr. J. vit. Tonklja, bivšega državnega poslanca.

(Požar.) V nedeljo zjutraj je nastal ogenj v Gorici, v ulici Macello. Zgorela sta dvema kmetoma skednja, v katerih je bilo med drugim 100 kadi kislega zelja. Škode je 4500 K. Nekaj je bilo zavarovanega.

(Deželni hipotečni zavod v Gorici) se ustanovi z novim letom. Kredit bo dajal ta za vod kmetovalcem proti 4%, obrestim ter proti amortizaciji v 140 pololetnih obrokih.

(Ustanovni občni zbor) akademičnega ferijalnega društva „Adrija“ v Gorici se je vršil ob udeležbi skoro vseh visokošolcev iz Goriškega dne 9. t. m. v Gorici v dvorani „Goriške čitalnice“. Pristopilo je isti dan 26 članov, ki so si izbrali sledeči odbor: predsednik cand. med. Reja Izidor, podpredsednik cand. iur. Ferfolja Josip, tajnik cand. iur. Podgornik Karol, blagajnik stud. iur. Koršič Mirko, gospodar stud. phil. Ipavec Andrej, namestnika stud. iur. Gradnik Alojzij in stud. iur. Premrov Vladimir, preglednika cand. phil. Nardin Julij in cand. iur. Žnidaršič Josip.

(Velika pevska slavnost) se je vršila 15-17 avgusta t. l. v Zagrebu. Pevsko društvo „Kolo“ je obhajalo namreč 40letnico svoje ustanovitve. Iz Ljubljane sta šli na slavnost pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“. Iz Češke je prišlo pevsko društvo „Hlahol“, ki je največje v Pragi; koncertovalo bo tudi v Ljubljani, in sicer na korist „Podpornemu društvu“ za slov. visokošolce v Pragi.

Dopisi.

Iz Malenedelje. Veselica, koja je priredilo slov. akad. fer. društvo „Bodočnost“ pri Malinedelji dne 10. avgusta t. l., je uspela sijajno in je bila gotovo edna največjih, kar se jih v tem kraju priredilo.

Naši diletantje so se pokazali kot dobre moči in igri „Gluh mora biti“ pa „Šolski nadzornik“ sta vobče ugajali. Pevske točke, koje je proizvajalo slavno ljutomersko pevsko društvo, ki gre našemu pevskeemu društvu z res veliko poštrevovalnostjo na roko, so vzbujale pri občinstvu veliko navdušenje. Zanimivo je predaval g. nadučitelj Pušenjak „o čebelarstvu“, in uspeh njegovega govora je, da je veliko število čebelarjev sklenilo, se nekega dne skupno podati na Cven, da si tam ogledajo lep čebelnjak g. Pušenjaka.

Gostov je prišlo k veselici od blizu in daleč. Imam posebej omenjati vrle Ljutomerčane, ki so v tako velikem številu (pripeljali so se na treh vozovih) posetili nas in s svojimi vrlimi pevci pripomogli do tako sijajnega uspeha. Zdi se — in menda se ne bom motil — da bo ljutomersko pevsko društvo, ki je tako dolgo molčalo,

postalo za ljutomerske gorice nova, znamenita prikazen. Dobrih pevcev mu nikakor ne manjka in vodstvo petja je v rokah večšega in neumornega g. učitelja Zacherla, kateremu se na tem mestu še posebej zahvaljamo za trud, ki ga je imel zaradi naše veselice.

Prosta zabava po veselici se je vršila nepri-siljeno in dobro. Upati je, da novo društvo „Bodočnost“ ne bo prenehalo s prirejanjem tako poučnih veselic in da še bomo imeli večkrat priliko, zreti na uspehe njegovega delovanja.

Iz naroda za narod!

Politični pregled.

(Nagodba.) Poročali smo, da so nagodbena pogajanja že prav blizu zaključka, a sedaj se ve, da je bil tudi obisk avstrijskega ministrskega predsednika pri ogrskem ministrskem predsedniku v Ratotu brez uspeha. V petek sta bila oba v Išli in imela zopet posvetovanje, potem pa sta bila v skupni avdienci pri cesarju. Sporazumljenje se še ni doseglo vendar pa se je rešitev nagodbe zopet za korak približala uresničenju. Dne 22. t. m. se vrši zopet sestanek obeh ministrskih predsednikov; prišli pa bodo tudi drugi ministri. Razmotrivala se bodo največ vprašanja, ki zadevajo carinski tarif.

(Madžarsko.) Znano je, da gre iz naše mornarije iskat kruha največ ogrskih podanikov, posebno Slovakov, in da preti nekaterim krajem nevarnost, da se prebivalstvo popolnoma izseli. Temu je kriva v prvi vrsti neznosna beda, v drugi pa mažarska krutost proti vsemu, kar ni mažarskega. Da bi se temu zlu, namreč izseljevanju odpomoglo, sešli so se v Temešvaru nekateri večji poljedelci na shod, na katerem so razpravljali o vprašanju izseljevanja. Sklenili pa so le nekaj malega in nevažnega, namreč, naj se kongres obrne do vlade, da ta poviša pristojbine za potne liste, in da naj vlada proganja agente, ki vabijo na izseljevanje. — Torej samo to je po njih mnenju treba storiti, da se prepreči izseljevanje! Od česa pa naj narod doma živi, če se živ krst ne zmeni za zboljšanje gmotnega stanja in če se s kruto silo zatira vsak njegov pokret?

(Balkan.) Albanci se pritožujejo pred vso Evropo, da so od Turkov zatirani, oni sami pa so najhujši zatiratelji-preganjanci Slovanov v Turčiji. Vse pritožbe macedonskih Slovanov radi preganjanja od strani Albancev so brezuspešne. Albanci so turške vere in radi tega jim turška oblastva seveda dovoljujejo, da po svoji volji preganjajo krščanske Slovane. Večinoma so še slednji kaznovani, ako se pritožujejo nad postopanjem Albancev. Turška vlada v Macedoniji je dala nabiti po vseh mestih razglase, s katerimi pozivlja bolgarsko prebivalstvo, naj bo mirno ter naj zaupa naklonjenosti sultana, kateremu je sreča in blagostanje vseh državljanov brez razločka enako drago. Krščansko prebivalstvo Macedonije naj orožje odloži, da si pridobi ljubezen sultana še v večji meri. Sultan je ukazal ravnati s kristjani človekoljubno in pravično. Ta proklamacija se čita kakor krvava ironija, saj se kristjani moré kakor ovce sredi tolpe volkov.

(Francija.) Zapiranje redovniških šol se nadaljuje. Šole zapirajo s pomočjo vojakov. Za pri so dva častnika, ki sta se branila iti proti upornikom. Če bo znala vlada nezadovoljnost radi izgube premnogih samostanskih šol odpraviti s tem, da otvori pravočasno dovolj državnih šol ter če uduši uporni duh med vojaštvom, le potem bo mogla vlada povrniti deželi mir in red.

(Rusko.) Dne 11. t. m. je neznan človek v Harkovu štirikrat ustrelil na guvernerja, kneza Obolenskega. Knez je samo ranjen na vratu, na padalca so zaprli. Harkov je že par let prizorišče nemirov in izgrediv. Če niso razburjeni dijaki, razgrajajo kmetje in delavci. Knez Obolenski duši nezadovoljnost in izgrede z batinami in ječami. Kmete, ki so delali nemir iz bede, je dal položiti in pretepsti do krvi in onesveščenja. Atentati

so na Ruskem zadnji čas na dnevnem redu. V ruskem narodu vra. Narod zahteva zboljšanja uprave ter se upira siloma absolutizmu.

(Državljanška vojna v Venezueli.) Že več mesecev divja v Venezueli med vladnimi četami in vstasi vojna. Vstasi so skoro povsod zmagoviti; vodja vladnih čet, predsednik Castro je bil že večkrat tepen. Vstasi so zavzeli in oplenili luko Barcelono, ki šteje 13.000 prebivalcev. Vládne čete so se po krvavem, izgub bogatem boju udale, nakar so vstasi udri v Barcelono, oplenili hiše in trgovine, pomorili mnogo žensk in otrok in oropali tujezemske konzulate. Poveljnik, osem generalov in mnogo častnikov je bilo ujetih.

Književnost.

(Nove slovenske razglednice.) G. Slatnar v Kamniku je založil prelepe razglednice v barvotisku. Na razglednici je lepo izvršena reprodukcija Jurij Šubičeve slike: Sv. Ciril in Metod. Priporočamo jih Slovencem.

Razne stvari.

(Perzijski šah odlikoval Slovence.) Perzijski šah je odlikoval Ljubljancina, g. M. Juvančiča, izgojitelja šahovih bratov, s solničnim in levovim redom III. vrste.

(Za delavske hiše) V Rimu hočejo sezidati velik nov del mesta za delavske stanovanja. Dvaintrideset delavskih društev je poslalo k posvetovanju svoje zastopnike. Več načrtov so že izvršili. Hiše bodo po amortizaciji postale last družtenikov. Sezidati mislijo 728 hiš z 11.648 prostori, v katerih bi moglo prebivati 15 do 18 tisoč oseb. Vsaka družina bo imela kuhinjo, tri sobe in vrt.

(Po vojni v Južni Afriki) Vsak konj za vojsko v Južni Afriki je veljal Angleže povprečno 468 kron. 300.000 konj je veljalo torej 140 milijonov kron. Prevoz vojakov in vojnega materiala je veljal 448 milijonov kron. Vsak teden je veljal vsak mož 25 kron. Konji so bili dvakrat preplačani, ter so trdke ki so zalagale angleško vojno z živili in strelivom, pri vsaki novi odpošiljavi zaslužile po 20 milijonov kron. Anglijo so torej lastni ljudje skubili ter jo ogoljufali za milijardo.

(Časnikarstvo v Kini) ne stoji na posebno visoki stopinji, in tudi ne tvori velemoči, kakor n. pr. v Evropi. Sicer se je časnikarstvo zadnjih šest let nekoliko zboljšalo, a vendar nima še pravega pomena. Eden najstarejših časopisov je „Šupan“, ki izhaja vsak dan v Sangaju. Tiska se v 28.000 izvodih, kar je prav malo v razmerju s številom prebivalcev v mestu. Večkrat se naroči cela ulica na en izvod. Tako se do godi, da dobi in bere zadnji „naročnik“ v dotični ulici časopis, ki je star svojih par tednov.

Loterijske številke.

Gradec, 16 avgusta 1902:	38, 34, 25, 18, 6.
Dunaj, „ „ „	25 55 43. 86. 45

Ker ni bil 10. avg. izredni občni zbor sklepčen, sklicuje se na nedeljo, 14. septembra popoldne ob treh z istim dnevnim redom

drugi občni zbor

kateri sme brezpogojno sklepati. (349)
Posojilnica v Rajhenburgu, dne 13 avg 1902

Pridna, poštena in dobro izurjena

prodajalka

katera je servirala samo pri dobrih hišah, se sprejme z dobrim spričevalom pri trdki DAVORIN PODLESNIK v Radešah pri Zidanem mostu. (350) 3-1

Trgovina z gostilno

se da na več let

V NAJEM

Več pove upravništvo tega lista. (351) 3-1

Najboljše vrste gumi za cepljenje vinskih trt

se dobi v trgovini Dragotina Hribarja v Celju.

(262) **Josip Kregar** 20-17
stavbeni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbena in umetna
ter sploh v to stroko spada-
joča dela. — Napravi nove
strelivo in stari strelivo
se poskušajo z električnim
aparatom. — Cene jako nizke.

Trgovci!

V najem se da,
ker primanjkuje trgovcev,
po ugodni ceni, v lepem
kraj ležeči prostor za tr-
govino z mešanim blagom.
Prometa na leto je 50 000 do
60 000 gld. — Natančneje
pove uprav. „DOMOVINE“.

2-1

(348)

Blag. gosp.
Gabriel Piccoli
lekar

dvorni založnik Nj. svet. papeža
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše
tinkture za želodec, katero morem
najtopleje vsakomur priporočati,
kajti rabim jo že od leta 1878 in
zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo
zdravilo služila pri želodčnih in
črevesnih boleznih.

KRMN, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem
rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem
popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in
to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na
želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

(264) 10-4

Karel grof Strasoldo.

(343) 3-2

Sejem.

Na Jernejevo — letos 25. avgusta — bode
v Središču

— živinski sejem —

posebno za žrebata težkega plemena.

Kupci in prodajalci se vljudno vabijo.

Prodajalko

zmerno slovenskega in nemškega jezika, ki
razume tudi šivanje na stroju, sprejme takoj
gospa Marija Heumayer v Mariboru, Glavni
(345) 3-2 trg šte. 1.

Patentovane

široke mlatilnice

za gladko slamo.

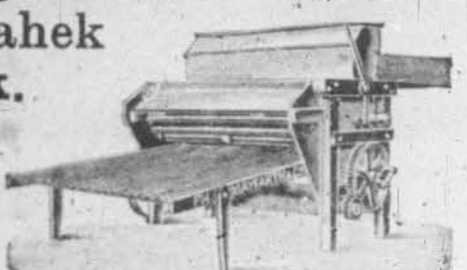
Igraje lahek
tek.

Goni jo

1 konj ali

2 kravi

Garancija.

Izvrstna izvedba. Nizka cena.

Zahtevajte prospekte zastopaj od

(110) 12-6 tovarne strojev

PH. MAYFARTH & Co. Dunaj II. E.

Iščemo zastopnike in prekupce.

Vabilo na ustanovni občni zbor

„Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani“

ki se bode vršil dne **24. avgusta 1902** ob desetih dopoldne
v gorenjih bančnih prostorih

Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2,

s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev predsednika. — 2. Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o nakupu v § 2. a) in
in 8. potrjenih pravil navedenih objektov, kakor tudi končna odobritev vsebine pravil v obliki,
odobreni po državni upravi. — 3. Določitev števila in volitev upravnega sveta za prva tri po-
slovna leta (§ 30. pravil.) — 4. Volitev revizijske komisije za prvo poslovno leto (§ 38. pravil.)

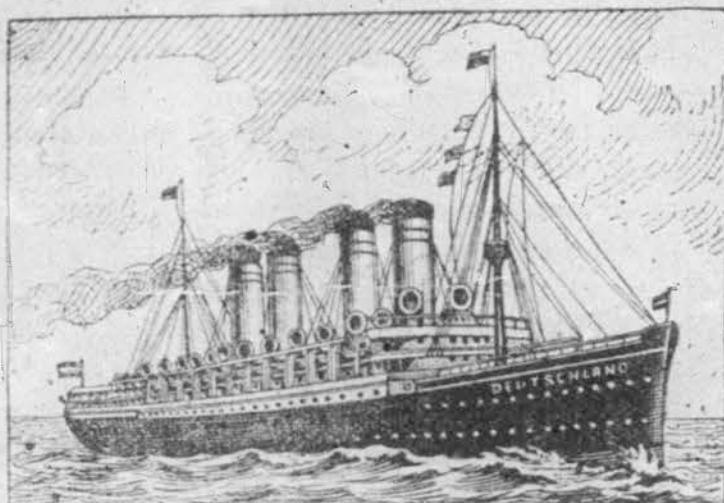
Ljubljanska kreditna banka

Ivan Hribar m. p.

p. p. Ladislav Pečanka m. p.

POZIV! Prosimo, da vsak delničar, kdor se ne udeleži osebno
občnega zbora dne 24. avgusta, pooblasti koga drugega, ker je treba po pravilih
ene četrtine delničarjev.

(347) 3-2

Največje, najhitrejšje
ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 21

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Francišskanski cerkvi.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lste
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, tjsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprāv za strelivo, ter vse v stroko že-
leznje trgovne spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

(262) **Josip Kregar** 20-17
stavbeni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbena in umetna
ter sploh v to stroko spada-
joča dela. — Napravljajo nove
strelivo in stari strelivo
se poskušajo z električnim
aparatom. — Cene jako nizke.

Trgovci!

V najem se da,

ker primanjkuje trgovcev,
po ugodni ceni, v lepem
kraj ležeči prostor za tr-
govino z mešanim blagom.
Prometa na leto je 50.000 do
60.000 gld. — Natančneje
pove uprav. „DOMOVINE“.

2-1

(348)

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
lekar

dvorni zafožnik Nj. svet. papeža
Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše
tinkture za želodec, katero morem
najbolje vsakomur priporočati,
kajti rabim jo že od leta 1878. in
zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo
zdravilo služila pri želodčnih in
črevesnih boleznih.

KRMN, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem
rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni. Sem
popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in
to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na
želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

(264) 10-4

Karel grof Strasoldo.

(243) 3-2

Sejem.

Na Jernejevo — letos 25. avgusta — bode
v Središču

— živinski sejem —

posebno za žrebata težkega plemena.

Kupci in prodajalci se vnaprej vabijo.

Prodajalko

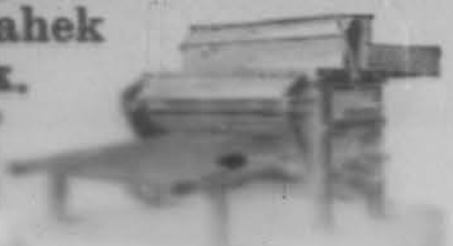
zmožno slovenskega in nemškega jezika, ki
razume tudi šivanje na stroju, sprejme takoj
gospa Marija Heumayer v Mariboru, Glavni
(345) 3-2 trg šte. 1.

Patentovane

široke mlatilnice
za gladko slamo.

Igraje lahek
tek.

Gostje
in
posetniki

Vabilo na ustanovni občni zbor

„Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani“

ki se bode vršil dne **24. avgusta 1902** ob desetih dopoldne
v gorenjih bančnih prostorih

Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2,

s sledečim dnevnim redom:

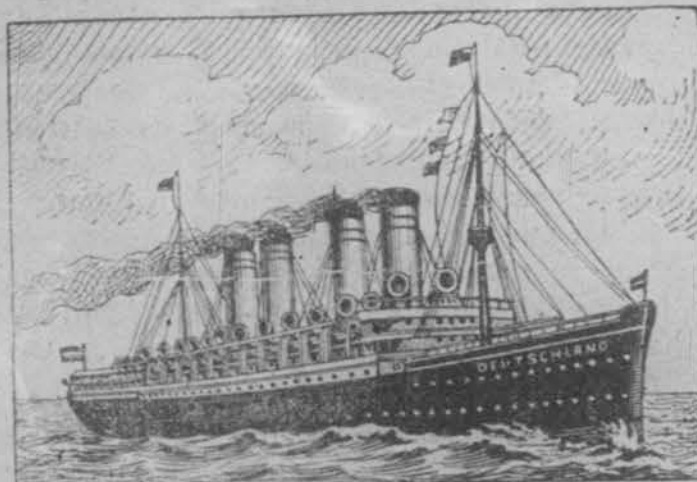
1. Volitev predsednika. — 2. Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o nakupu v § 2 a) in
in 8. potrjenih pravil navedenih objektov, kakor tudi končna odobritev vsebine pravil v obliki,
odobreni po državni upravi. — 3. Določitev števila in volitev upravnega sveta za prva tri po-
slovna leta (§ 30. pravil.) — 4. Volitev revizijske komisije za prvo poslovno leto (§ 38. pravil).

Ljubljanska kreditna banka

Ivan Hribar m. p.

p. p. Ladislav Pečanka m. p.

POZIV! Prosimo, da vsak delničar, kdor se ne udeleži osebno
občnega zbora dne 24. avgusta, pooblasti koga drugega, ker je treba po pravilih
ene četrtine delničarjev. (347) 3-2

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 21

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Francišskanski cerkvi.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbo, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strojna lepila, traja za obijanje strojev, žag,
krošne soli, varovalnice, opre za stroje, ter vse v stroju in
vse druge potrebšchine.

Trgovina z železnino „MERKUR“
v Celju, Graška cesta šte. 12